

Fővárosi Ítéltábla
9.Pf.20.628/2016/3/II.

A Fővárosi Ítéltábla a dr. Hegedűs András ügyvéd (**felperesi jogi képviselő címe**) által képviselt **felperes neve** (felperes címe) felperesnek - a dr. Geigerné dr. Groholszky Judit jogtanácsos által képviselt **I.rendű alperes neve** (I.rendű alperes címe) I. rendű és a dr. Hargitai Emil ügyvéd (**II. rendű alperesi képviselő címe**) által képviselt **II.rendű alperes neve** (I.rendű alperes címe) II. rendű alperesek ellen **közigazgatási jogkörben okozott kártérítés megfizetése** iránt indult perében a Fővárosi Törvényszék 2015. június 5. napján meghozott 15.P.22.333/2014/20. számú ítélete ellen a felperes 21. sorszámon benyújtott és 24. sorszámon pontosított fellebbezése folytán meghozta a következő

ítéletet:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg 15 napon belül az I. rendű alperesnek 10.000 (tízezer) forint, míg a II. rendű alperesnek 10.000 (tízezer) forint + áfa másodfokú perköltséget és külön felhívásra az államnak 1.229.800 (egymillió-kétszázhuszonkilencezer-nyolcszáz) forint fellebbezési illetéket.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

A felperes keresetében kérte, hogy a bíróság kötelezze az I. rendű alperest 4.600.000 forint vagyoni kár és ezen összeg után 2011. november 5-től a kifizetésig járó késedelmi kamat, a II. rendű alperest 920.000 forint vagyoni kár és ezen összeg után 2013. február 5-től a kifizetésig járó késedelmi kamat megfizetésére. Kérte továbbá, hogy a bíróság kötelezze az alpereseket egyetemlegesen 2.166.451 forint vagyoni és 7.686.451 forint nem vagyoni kár, valamint ezen összegek után 2013. szeptember 4-től a kifizetésig járó késedelmi kamat és perköltség megfizetésére.

Az alperesek a felperes keresetének elutasítását kérték.

Az elsőfokú bíróság ítéletével a felperes keresetét elutasította. Kötelezte a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az I. és II. rendű alperesnek 200.000-200.000 forint perköltséget. Kötelezte továbbá a felperest, hogy erre irányuló külön felhívásra fizessen meg a Magyar Államnak 922.400 forint feljegyzett eljárási illetéket.

Ítéletének indokolásában a korengedményes nyugdíjba vonulás lehetőségének meghosszabbításáról szóló 283/2009. (XII. 11.) Kormányrendelet (a továbbiakban: R.) 1. §-ának (1) bekezdése alapján megállapította, hogy nem járt el helyesen az I. rendű alperes, amikor az R. hivatkozott rendelkezésének a) pontja szerinti feltétel hiányának észlelését követően a további feltételek fennállását nem vizsgálta. Amennyiben az I. rendű alperes a kérelem valamennyi hiányosságát feltárta volna, észlelte volna, hogy a felperes nem tett eleget az R. 1. § (1) bekezdés b) pontjában

foglaltaknak, és kérelmét már 2011. év elején elutasíthatta volna. Akkor sem járt el helyesen, amikor a korengedményes öregségi nyugdíj megállapítása iránti kérelemmel azonos számon bírálta el a szolgálati idő megállapítása iránti kérelmet. Rögzítette, hogy a felperes a Ptk. 349. §-ának (1) bekezdésében írt, a kár elhárítására alkalmas rendes jogorvoslati lehetőségeket igénybe vette, azonban a Pp. 164. §-ának (1) bekezdésében foglaltak ellenére az elmaradt jövedelem formájában felmerült vagyoni kárát nem bizonyította. Ennek bizonyítására a felperes által kihallgatni indítványozott **D.** tanúvallomása sem lett volna alkalmas, ezért ezt az indítványt a bíróság mellőzte. A felperes nem vagyoni kára vonatkozásában a Ptk. 75. §-ának (1) bekezdése és 76. §-a alapján kifejtette, azzal, hogy az I. rendű alperes először a szolgálati idő megállapítása iránti kérelmet bírálta el, és nem hívta fel azonnal hiánypótlásra a felperest a munkaügyi központhoz történő szándékbejelentéssel kapcsolatban, nem valósult meg olyan kirívó jogszabály értelmezés, illetve jogszabály alkalmazás, amely megalapozná a felperes kártérítési igényét. A felperes nem hivatkozhat alappal arra sem, hogy az I. rendű alperes a 2010 decemberében előterjesztett felperesi kérelmet nem bírálta el, különös tekintettel a 2005. évi XVII. törvény 2. §-ának (1) bekezdésében foglaltakra. Atekintetben, hogy az alperesek nem tartották be az ügyintézési határidőt, az elsőfokú bíróság rámutatott arra, hogy ennek bizonyítása a felperest terhelte, a felperes azonban a közigazgatási iratok beszerzését nem indítványozta, ennek hiányában az alperesek határidő mulasztásban megnyilvánuló kötelezettségszegése nem volt kétséget kizáróan megállapítható. Az elsőfokú bíróság mint szükségtelent mellőzte **B.** tanúkénti kihallgatását is.

Az ítélet elleni módosított fellebbezésében a felperes elsődlegesen az elsőfokú ítélet teljes megváltoztatását és az alperesek kereseti követelése szerinti marasztalását, másodlagosan pedig az ítéletnek a tényállás feltárásának hiányosságai és az ebből eredő megalapozatlansága miatti hatályon kívül helyezését kérte.

Vagyoni kárigénye tekintetében sérelmezte az erre irányuló tanúbizonyítási indítványának elutasítását. Nem vagyoni kára körében hivatkozott az emberi jogok és alapvető szabadságok védelméről szóló 1950. november 4-i egyezményre, melynek 6. cikk 1. pontja az ügyek ésszerű időn belül történő elbírálásának kötelezettségét mondja ki. Kifejtette, hogy a Ket. 33. §-a 21 napban határozza meg az ügyintézési határidőt. Vitatta az elsőfokú ítéletben kifejtett azon álláspontot, hogy ne lenne kirívó módon ügyféllenyes, illetve ne alapozna meg kárigényt az az alperesi hiba, hogy a benyújtott kérelemről nem születik döntés. A Ket. 5. §-ára hivatkozással kifogásolta az alperesek által nyújtott tájékoztatások tartalmát, azok ugyanis nem voltak olyan egyértelműek, mint a társadalombiztosítási nyugellátásokról szóló törvény 6. §-ának (4) bekezdése és 18. §-ának (2) bekezdés c) pontja. Sérelmezte a bizonyítási kötelezettség köréről adott tájékoztatás tartalmát és annak részletességét, és utalt arra, hogy az eljárási késedelem tényét jogerős bírói ítélet állapítja meg, így annak vitatására nincs jogi lehetőség. Egyébként pedig az alperes becsatolta a közigazgatási eljárás teljes iratanyagát, ennek alapján az eljárási cselekmények határideje kapcsán érdemben állást lehet foglalni. Az okozati összefüggésre nézve kifejtette, hogy az alperesi tájékoztatás és az eljárás megtévesztő volta vezethetett oda, hogy további munkavégzésre irányuló jogviszony létesítésével bevárja az alperesi eljárás végét. A jóhiszemű jogértelmezés szerint az alperesek által csatolt nyomtatványok és okiratok tartalmából ez nem vezethető le. Mivel az elsőfokú bíróság álláspontja szerint a kár bizonyítatlan maradt, ezért a tényállás további feltárását és a kárfelelősség további elemeinek vizsgálatát szükségtelennek tartotta.

Az alperesek fellebbezési ellenkérelmükben az elsőfokú ítélet helybenhagyását kérték.

A fellebbezés alaptalan.

A másodfokú bíróságnak teljes egészében kellett felülbírálnia az elsőfokú bíróság döntését, mert a

felperes a keresetét teljes egészében elutasító döntést fellebbezte meg. A másodfokú bíróság megállapította, hogy az elsőfokú bíróság az ítélet hatályon kívül helyezését megalapozó eljárási szabálysértést nem követett el, a tényállást helyesen állapította meg, és a másodfokú bíróság az abból levont jogi következtetésével teljes egészében, annak indokaival azonban csak részben értett egyet.

Azt helyesen állapította meg az elsőfokú bíróság, hogy nem járt el megfelelően az I. rendű alperes, amikor a R. 1. §-ának hivatkozott (1) bekezdés a) pontja szerinti feltétel hiányosságának észlelését követően a további feltételek fennállását nem vizsgálta. Ez esetben ugyanis a felperes kérelmét már valóban 2011. év elején elutasíthatta volna. Az sem felelt meg a jogszabályoknak, hogy a szolgálati idő megállapítása iránt utóbb benyújtott felperesi kérelmet a korengedményes öregségi nyugdíj megállapítás iránti korábbi kérelemmel azonos számon bírálta el. A másodfokú bíróság álláspontja szerint azonban az I. rendű alperes ezen magatartása a felperest esetlegesen ért vagyoni és nem vagyoni károkkal nincs okozati összefüggésben.

Éppen ezért a felperes fellebbezésében alaptalanul sérelmezte bizonyítási indítványainak elutasítását. A Pp. 3. §-ának (4) bekezdés második mondata ugyanis kimondja, hogy a bíróság mellőzi a bizonyítás elrendelését, vagy a már elrendelt bizonyítás lefolytatását (kiegészítését, megismétlését), ha az a jogvita elbírálása szempontjából szükségtelen. Mivel az okozati összefüggés hiányában a kártérítési felelősségnek Ptk. 349. §-án keresztül a jelen jogvitában is alkalmazandó, a Ptk. 339. §-ának (1) bekezdésében írt többi (konjunktív) fogalmi eleme tárgyában a bizonyítás már szükségtelen volt, ezért helyesen döntött az elsőfokú bíróság a bizonyítási indítványok elutasításáról.

Az okozati összefüggés hiánya körében arra mutat rá a másodfokú bíróság, hogy a tényállás alapján egyértelmű: a felperes maga döntött úgy, hogy munkáltatójával korengedményes nyugdíjra vonatkozó megállapodást köt, és ennek érdekében munkaviszonyát rövid határidővel megszünteti. Amikor azonban kérelmét az I. rendű alpereshez benyújtotta, akkor a jogszabályok, elsősorban a R. 1. §-ának (1) bekezdés b) pontja és (3) bekezdése, illetőleg az általa is kitöltött nyomtatványok tartalma alapján tudnia kellett, hogy az általa igényelt ellátásra bizonyosan nem lesz jogosult. A megállapodás aláírásának pillanatában, azaz a 2010. október 18-án hatályos jogszabályok szerint a megállapodás megkötésének előfeltétele volt, hogy azt a munkáltató és a munkavállaló az aláírást megelőző 30 nappal korábban az illetékes munkaügyi központnak bejelentse. A felperes nyilvánvalóan tudott arról, hogy ez a bejelentés nem történt meg, hiszen a felek a megállapodás formanyomtatvány (6/A/1.) 2. oldalán a munkaügyi központ felé történt bejelentés tényére vonatkozó részt („NYILATKOZAT”) üresen hagyták, és a munkaügyi központnak szóló „SZÁNDÉKBEJELENTÉS” nyomtatványt csak 2011. március 30-án állították ki. A felperest ért sérelmek alapvető oka tehát nem az alperesek szabályos, vagy szabálytalan eljárása, hanem az volt, hogy a felperes - saját döntése alapján - egy teljesen megalapozatlan kérelmet nyújtott be az I. rendű alpereshez, és - szintén saját döntése alapján - egyúttal munkaviszonyát is megszüntette. A felperest ért sérelmek a felperes és korábbi munkáltatójának magatartására vezethetők vissza, mert a bejelentést a munkaügyi központ felé elmulasztották. Így tehát a felperes vagyoni kárigénye elutasításának oka az elsőfokú bíróság álláspontjával ellentétben nem a kárigény összecszerűségének bizonyíthatatlansága, hanem az okozati összefüggés hiánya.

A felperes nem vagyoni kárigénye körében arra mutat rá a Fővárosi Ítélet táblája, hogy a felperes az eljárás során nem adott elő olyan tény, vagy olyan körülményt, amiből emberi méltóságának megsértésére lehetett volna következtetni. Sőt, az I. rendű alperes eljárása során a felperes vélelmezett érdekei szerint igyekezett eljárni, amikor némileg formátlanul, a fentiek szerint az

eljárási szabályokat is megszegve a korábbi korengedményes nyugdíj iránti kérelem ügyszámán a felperes 2011. február 2. napján történt személyes meghallgatását követően az általa akkor benyújtott szolgálati idő megállapítása iránti kérelem alapján is intézkedni kezdett, a jegyzőkönyv szerint a felperes jóváhagyásával (6/A/4).

A felperes által hivatkozott tisztességes eljáráshoz való jog ugyanakkor, bár kétségtelenül alkotmányos alapjog, azonban nem a Ptk. 76. §-ában szabályozott személyhez fűződő jog. Ehhez képest nem vagyoni kártérítés - a Ptk. 84. §-ának (1) bekezdésére figyelemmel - megsértése esetén sem jár. Így tehát a nem vagyoni kárigény vonatkozásában sem volt jogszabálysértő az, hogy az elsőfokú bíróság a bizonyítási indítványokat elutasította.

A felperes alaptalanul hivatkozott fellebbezésében az emberi jogok és alapvető szabadságok védelméről szóló 1950. november 4-i egyezmény 6. cikkének 1. pontjára, ez ugyanis nem teremt közvetlenül jogalapot az állampolgárok számára, hogy a közigazgatási szervek elleni kártérítési igényeiket erre alapítsák. Az egyezmény az állam számára keletkeztet kötelezettségeket állampolgáraival szemben, amelyek teljesítése az Emberi Jogok Európai Bírósága előtt kényszeríthető ki az egyezmény II. fejezete szerint.

A fentiekre tekintettel a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét az indokolás fenti módosításával a Pp. 253. §-ának (2) bekezdése alapján helybenhagyta.

A fellebbező felperes a másodfokú eljárásban pervesztes lett, ezért a Pp. 78. §-ának (1) bekezdése alapján köteles a 32/2003 (VIII. 22.) IM rendelet 2. §-ának (2) bekezdése szerint a kifejtett tevékenységre tekintettel mérlegeléssel megállapított összegű jogtanácsosi illetőleg ügyvédi munkadíjból álló perköltséget is fizetni az alperesek részére, és köteles megfizetni külön felhívásra az államnak a tárgyi illetékfeljegyzési jogos perben le nem rótt fellebbezési illetéket is az Itv. 74. §-ának (3) bekezdése és a költségmentességnek a bírósági eljárásban való alkalmazásáról szóló 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 13. §-ának (2) bekezdése alapján.

Budapest, 2016. szeptember 6.

. Hóbl Katalin s.k.
a tanács elnöke

. Örkényi László s.k.
előadó bíró

Egriné dr. Salamon Emma s.k.
bíró

A kiadmány hitelül: